

Til lovforslag nr. L 125

Folketinget 2014-15

OMTRYK
(Korrektion af politiske bemærkninger)

Betænkning afgivet af Indfødsretsudvalget den 26. marts 2015

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret

(Overgang til obligatorisk digital selvbetjening ved ansøgning om dansk indfødsret ved naturalisation m.v.)

[af justitsministeren (Mette Frederiksen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. januar 2015 og var til 1. behandling den 26. februar 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Indfødsretsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 23. december 2014 dette udkast til udvalget, jf. IFU alm. del – bilag 59. Den 28. januar 2015 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 13 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at lovforslaget har til formål at effektivisere ansøgningsprocessen om dansk indfødsret ved at indføre obligatorisk digital selvbetjening. Lovforslaget vil betyde lettelse i de administrative sagsgange, hvilket forhåbentlig kan føre til, at sagsbehandlingstiden i ministeriet bliver bragt ned. Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti støtter formålet med lovforslaget og støtter derfor også lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at forslaget ligner et led i regeringens digitaliseringsstrategi. Den kan der efter DF's opfattelse siges både godt og skidt om.

DF mener ikke, at det er en ubetinget god idé, at ansøgningen om statsborgerskab digitaliseres. Der er ting, der er så alvorlige, at de ikke bør ordnes, ved at man sætter flueben i nogle kolonner på en internetside. Det gælder bl.a. ansøgning om statsborgerskab. Når man vil ansøge om statsborgerskab, er det helt på sin plads, at man bevæger sig ned på et politikontor og afleverer sin ansøgning. Det største problem ved lovforslaget er således, at ansøgeren ikke længere behøver at møde op på en politistation, hvor en betjent kan kontrollere, at alt er, som det skal være, herunder om man taler dansk og om man er den, man udgiver sig for. Helt galt bliver det når det heller ikke, i forbindelse med at der ansøges om dispensation fra sprogkrav, gøres til en betingelse, at man møder op på politistationen og taler med en betjent, som kan kontrollere, om man kan tale dansk. Loven lægger udelukkende op til, at det er en mulighed, men ikke et krav. Det er DF imod. DF stemmer derfor imod lovforslaget.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) stemmer hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Enhedslistens medlem af udvalget vil undlade at stemme til dette lovforslag. EL mener som udgangspunkt, at en digital selvbetjeningsløsning på indfødsretsområdet kan være med til at nedbringe de alt for lange sagsbehandlinger. En af årsagerne er, at ansøgerne ved en digital ansøgning i højere grad foranlediges til at levere de relevante oplysninger sammen med ansøgningen, så Justitsministeriets Indfødsretskontor ikke efterfølgende skal bruge tid og ressourcer på at indhente supplerende oplysninger fra ansøgerne eller fra andre myndigheder. At nedbringe sagsbehandlingstiden har meget høj prioritet for EL, der meget gerne havde støttet en digital selvbetjeningsløsning, hvis det var sikret, at undtagelsesbestemmelser imødekom de ansøgere, der ikke er i stand til at bruge en digital ansøgningsprocedure.

EL lagde under førstebehandlingen af lovforslaget megen vægt på en rummelig dispensationsadgang. Under udvalgsarbejdet har EL stillet en række spørgsmål.

Der nævnes i svarene nogle eksempler, som efter EL's vurdering kun vil forekomme yderst sjældent. I svarene på spørgsmål nr. 2 og 8 angives det, at kravet om digital ansøgning kan fraviges, i de sjældne tilfælde hvor en person søger naturalisation uden at have bopæl og ophold i Danmark, i Grønland eller på Færøerne, eller hvis en ansøgning kræver flere underskrifter, end det digitale system er sat op til. Samtidig har Justitsministeriet i svaret på spørgsmål nr. 7 ikke set sig i stand til at komme med et præcist skøn over, hvor mange ansøgninger, der vil blive behandlet efter en ikkedigital ansøgningsprocedure. Samlet set får lovforslagets bemærkninger og svarene på de nævnte spørgsmål EL til at konkludere, at lovforslagets dispensationsadgang er for snæ-

ver til, at partiet kan stemme for lovforslaget. På den baggrund vil Enhedslisten undlade at stemme, når lovforslaget kommer til afstemning i Folketinget.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

Ole Hækkerup (S) Jens Joel (S) Karen J. Klint (S) Jeppe Bruus (S) Trine Bramsen (S) Marlene Borst Hansen (RV) nfm.

Lotte Rod (RV) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Johanne Schmidt-Nielsen (EL) Preben Bang Henriksen (V)

Michael Aastrup Jensen (V) Jan E. Jørgensen (V) Karsten Nonbo (V) Christian Langballe (DF) fmd. Marie Krarup (DF)

Leif Mikkelsen (LA) Mai Mercado (KF)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende L 125

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsoversigt og høringssvar, fra justitsministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 125

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvilke sagstyper der vil medføre, at Justitsministeriet anmoder om en politiafhøring, herunder om sager vedrørende dispensation fra de almindelige sprogkrav med henvisning til en gennemført uddannelse altid vil medføre en sådan anmodning, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvilke »særlige forhold« der vil medføre, at Justitsministeriet skal tilbyde, at ansøgningen kan indgives på anden måde end ved digital selvbetjening, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvor og hvordan en ansøger, der ikke mener sig i stand til at benytte den digitale selvbetjening, skal gøre opmærksom på sit ønske om at indgive ansøgningen på anden måde, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om konkrete eksempler på »helt særlige vanskeligheder«, der kan begrunde, at en ansøger får adgang til at indgive ansøgning uden at benytte den digitale selvbetjening, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvilken dokumentation en ansøger forudsættes at levere, hvis vedkommende skal have adgang til at indgive ansøgning uden at benytte den digitale selvbetjening, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvor hurtigt Indfødsretskontoret vil kunne afgøre, om en anmodning om adgang til at indgive ansøgning uden at benytte den digitale selvbetjening skal imødekommes eller afslås, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvor stor en procentdel af alle ansøgninger om naturalisation Justitsministeriet forventer at behandle på grundlag af en ansøgning, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvilke »tekniske forhold« der er tænkt på, når det i bemærkningerne til lovforslaget hedder: »Tilsvarende vil også kunne være tilfældet, hvis tekniske forhold er til hinder for, at en ansøger kan gøre brug af løsningen«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvorvidt en ansøger, der ikke mener sig i stand til at benytte digital selvbetjening, som udgangspunkt af myndighederne blive henvist til at søge hjælp hos familie og venner, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 10 Spm. om, hvorvidt der vil være et ansøgningsskema trykt på papir, som vil skulle anvendes af ansøgere, der ikke vurderes i stand til at benytte digital selvbetjening, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvad baggrunden er for, at lovforslaget fastholder, at det er en politimæssig opgave at foretage »afhøring« af indfødsretsansøgere, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om andre myndigheder end politiet kunne stå for en eventuel samtale med de ansøgere, hvis sproglige færdigheder skal undersøges nærmere ved en samtale, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om lovforslagets bemærkninger skal forstås således, at Indfødsretsudvalget kan fastsætte generelle kriterier for, hvornår udvalget finder at en politiafhøring er nødvendig, eller at der skal foreligge en konkret begrundelse i hver enkelt sag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå